Lieta Nr.131032913

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Rīga 2014.gada 5.februārī

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas tiesnese S.Groza

rakstveida procesā, Rīgā, Baložu ielā 14, izskatījusi administratīvo lietu sakarā ar /pers. A/, personas kods /personas kods/, sūdzību par Valsts ieņēmumu dienesta 2013.gada 4.jūlija lēmumu, konstatēja

Aprakstošā daļa

2013.gada 15.maijā pieņemts lēmums par SIA „OSEC" valdes locekļa /pers. A/ saukšanu pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{6} panta pirmo daļu, piemērojot naudas sodu Ls 60,-.

Šo lēmumu /pers. A/ (turpmāk arī – sūdzības iesniedzējs) pārsūdzēja augstākai iestādei un ar Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk arī – augstākas iestādes) 2013.gada 4.jūlija lēmums tas atstāts negrozīts.

Augstākas iestādes lēmumā norādīts, ka, veicot tematisko pārbaudi, uzrādītajos SIA „OSEC" grāmatvedības dokumentos sniegtā informācija nav saprotama, salīdzināma, izsekojama un pilnīga, kas liecina par likuma "Par grāmatvedību" 2.panta noteikumu neievērošanu.

Izvērtējot lietas materiālus kopumā, secināts, ka SIA "OSEC" pārbaudei uzrādītajā grāmatvedības reģistrā atspoguļotā informācija nav salīdzināma ar pārbaudes laikā uzrādītajiem grāmatvedības attaisnojuma dokumentiem, jo konta 2351 kartītes un konta 6221 kartītes ailēs "dokuments" un "operācija" par vienu un to pašu operāciju norādīti dažādi attaisnojuma dokumenti. Piemēram, grāmatvedības reģistra kontā "2351" (parāds no darbiniekiem) 2012.gada 29.februārī ailē "operācija" norādīts kases izdevumu orderis Nr.LVL-31 Ls 9000 apmērā (aizdevums /pers. C/), savukārt ailē "dokuments" norādīts kases izdevumu orderis Nr.0000029, bet faktiski minētie naudas līdzekļi tika izsniegti /pers. C/ saskaņā ar - 2012.gada 29.septembra kases izdevumu orderi Nr.LVL-31.

Tādējādi pārbaudei sniegtā informācija nav saprotama, salīdzināma, izsekojama, pilnīga un tādējādi nevar gūt patiesu un skaidru priekšstatu par komercsabiedrības saimnieciskajiem darījumiem, kā arī nevar konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei, kā rezultātā ir pārkāpti normatīvajos aktos noteiktie grāmatvedības kārtošanas nosacījumi.

Ņemot vērā minēto, /pers. A/ kā komercsabiedrības valdes loceklis ir saucams pie administrīvās atbildības atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{6}panta pirmajai daļai.

Sūdzības iesniedzējs, atsaucoties uz Dokumentu juridiskā spēka likuma 1.panta otro daļu, norādīja, ka lēmumā secinājumi pamatoti ar dokumentiem (konta 2351 kartīte un konta 6221 kartīte), kuriem nav juridiskā spēka un kurus viņš nebija iesniedzis iestādē, kā arī nevienu nebija pilnvarojis to darīt.

Kā izriet no lietas materiāliem, tematiskajā pārbaudē piedalījās SIA "OSEC" prokūriste /pers. D/, kura nodokļu administrācijas amatpersonām iesniegusi to pieprasītos komercsabiedrības grāmatvedības dokumentus, t.sk. konta 2351 kartīti un konta 6221 kartīti. Tādējādi dokumentus iesniegusi komercsabiedrību pārstāvēt tiesīga persona.

Vienlaikus no lietas materiāliem redzams, ka lūgums izslēgt no pierādījumiem dokumentus (konta 2351 kartīti un konta 6221 kartīti), kuriem /pers. A/ ieskatā nav juridiska spēka un pievienot lietas materiāliem "Konta 2351 pārskatu par 2012.gadu", tika iesniegts VID tikai administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas laikā (2013.gada 15.maijā), nevis tematiskās pārbaudes laikā vai administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanas laikā. Tādējādi iestāde uzskata, ka sūdzības iesniedzēja argumenti ir izteikti ar mērķi, lai izvairītos no administratīvās atbildības.

Izvērtējot administratīvā soda piemērošanas lietderību un samērīgumu, secināts, ka grāmatvedības kārtošanas prasību pārkāpumus, ņemot vērā tā raksturu, nevar tikt atzīts par maznozīmīgu, jo nepilnīgas un nesalīdzināmas informācijas atspoguļošana grāmatvedībā liedz gūt patiesu un skaidru priekšstatu par komercsabiedrības saimnieciskajiem darījumiem vispār. No neskaidras grāmatvedības informācijas nav iespējams gūt pārliecību par grāmatvedībā atspoguļoto saimniecisko darījumu patiesumu un likumību, kā rezultātā var tikt nodarīti būtiski zaudējumi valsts budžetam.

Par minēto pārkāpumu sūdzības iesniedzējam piemērots naudas sods Ls 60 apmērā, kas ir pietuvināts minimālai soda sankcijas

robežai, nepiemērojot sankcijā paredzēto papildsodu. Piemērotais sods ir samērīgs un atbilstošs gan pārkāpuma raksturam, gan pārkāpēja personībai un mantiskajam stāvoklim (darba ienākumu kopējā vērtība 2013.gada janvārī, februārī, martā, aprīlī un maijā ir Ls 322,25).

Par minēto lēmumu /pers. A/ iesniedzis sūdzību tiesā un lūdz to atcelt.

Sūdzības iesniedzējs norādījis, ka iestādes lēmumā konstatēts likuma „Par grāmatvedību" 2.panta prasību pārkāpums, jo SIA „OSEC" uzrādītajā grāmatvedības reģistrā atspoguļotā informācija nav salīdzināma ar pārbaudes laikā uzrādītajiem attaisnojuma dokumentiem. Grāmatvedības kārtošanu nosaka likuma „Par grāmatvedību" II-IV nodaļas. Iestādes lēmumā nav norādīta pārkāpuma objektīvā puse, proti, nav norādīts, kā izpaužas sūdzības iesniedzēja prettiesiska darbība vai bezdarbība. Turklāt nav konstatēts prettiesiskas darbības izdarīšanas datums, lai izvērtētu, - vai pārkāpumam ir/nav iestājies noilgums. Lēmumā nav norādīta arī pārkāpuma subjektīvā puse, proti, vai sūdzības iesniedzējs izdarījis vai pieļāvis kādu prettiesisku darbību. Turklāt lēmums ir pretrunīgs, proti, no vienas puses tiek apgalvots, ka informācija nav salīdzināma, bet turpat viena dokumenta saturs tiek salīdzināts ar otru.

Sūdzības iesniedzējs norādījis, ka lietā izmantoti dokumenti, kuriem nav juridiska spēka. Iestāde ignorējusi sūdzības iesniedzēja lūgumu par spēkā neesošu dokumentu izslēgšanu no pierādījumiem, kas liek secināts, ka administratīvā lietvedība netiek veikta atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa prasībām.

Ņemot vērā minētos apstākļus, sūdzības iesniedzējs lūdz atcelt iestādes lēmumu.

Atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{6} panta pirmās daļas prasībām noteikts rakstveida tiesvedības process, paziņojot sūdzības iesniedzējam un augstākai iestādei par tiesībām sniegt paskaidrojumus, kā arī par lietas izskatīšanu un nolēmuma pieejamību. Pušu paskaidrojumi vai iebildumi par tiesvedības procesu tiesā nav saņemti.

Lietā atrodas sekojoši dokumenti/pierādījumi: administratīvā pārkāpuma protokols, paskaidrojumi; līgumi, kases ieņēmumu un izdevumu dokumentācija, kases izdevumu orderi; konta kartīte; konta pārskats; informatīva rakstura dokumenti (paziņojumi, sūtījumi, iesniegumi).

Motīvu daļa

Tiesa, izvērtējusi lietas materiālus, secina, ka sūdzība ir noraidāma.

2013.gada 15.maijā pieņemts lēmums par SIA „OSEC" valdes locekļa /pers. A/ saukšanu pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{6} panta pirmo daļu, piemērojot naudas sodu Ls 60,-. Ar augstākas iestādes 2013.gada 4.jūlija lēmums tas atstāts negrozīts.

Lietā konstatēts (administratīvā pārkāpuma protokols Nr.013899), ka 2013.gada 4.martā tika uzsākta tematiskā pārbaude SIA "OSEC", kuras laikā tika konstatēts, ka grāmatvedības reģistra kontā "2351" (parāds no darbiniekiem) operāciju pamatojumā norādīts 2012.gada 29.februāra kases izdevumu orderis Nr.LVL-31 Ls 9000 apmērā, savukārt pārbaudes laikā uzrādīts 2012.gada 29.februāra kases izdevumu orderis Nr.LVL-9 par skaidras naudas Ls 9000 apmērā izsniegšanu /pers. C/, 2012.gada 31.jūlija kases izdevumu orderis Nr.LVL-32 Ls 9800 apmērā, savukārt pārbaudes laikā uzrādīts 2012.gada 31.jūlija kases izdevumu orderis Nr.LVL-29 par skaidras naudas Ls 9800 apmērā izsniegšanu /pers. D/, 2012.gada 30.septembra kases izdevumu orderis Nr.LVL-33 Ls 9900 apmērā, savukārt pārbaudes laikā uzrādīts 2012.gada 30.septembra kases izdevumu orderis Nr.LVL-31 par skaidras naudas Ls 9900 apmērā izsniegšanu /pers. C/, 2012.gada 29.decembra kases izdevumu orderis Nr.LVL-34 Ls 9900 apmērā, savukārt pārbaudes laikā uzrādīts 2012.gada 29.decembra kases izdevumu orderis Nr.LVL-41 par skaidras naudas Ls 9900 apmērā izsniegšanu /pers. D/.

Tiesa atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{13}panta trešajai daļai pievienojas iestādes lēmumā norādītajiem apstākļiem par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{6} panta pirmajā daļā paredzētā pārkāpuma konstatēšanu un secina, ka ar lietas materiāliem kopumā un savstarpējā sakarībā ir pierādīta šī pārkāpuma esamība.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{6} panta pirmajā daļā ir noteikta administratīvā atbildība par normatīvajos aktos noteikto grāmatvedības kārtošanas nosacījumu neievērošanu, gada pārskatu, statistikas pārskatu vai statistiskās informācijas neiesniegšanu attiecīgajos normatīvajos aktos noteiktajos termiņos vai nepilnīgu iesniegšanu attiecīgajām valsts institūcijām.

Saskaņā ar minēto likuma pantu administratīvā atbildība par šādu pārkāpumu attiecināma uz speciālo subjektu – valdes locekli.

Saskaņā ar likuma „Par grāmatvedību" 2. panta pirmo un otro daļu uzņēmuma pienākums ir kārtot grāmatvedību. Grāmatvedībā uzskatāmi atspoguļojami visi uzņēmuma saimnieciskie darījumi, kā arī katrs fakts vai notikums, kas rada pārmaiņas uzņēmuma mantas stāvoklī (turpmāk - saimnieciskie darījumi). Grāmatvedību kārto tā, lai grāmatvedības jautājumos kvalificēta trešā persona varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par uzņēmuma finansiālo stāvokli bilances datumā, tā darbības rezultātiem, naudas plūsmu noteiktā laikposmā, kā arī konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei.

Grāmatvedības sniegtajai informācijai jābūt patiesai, salīdzināmai, savlaicīgai, nozīmīgai, saprotamai un pilnīgai.

Savukārt no likuma „Par grāmatvedību" 2. panta trešās daļas un ceturtās daļas 2. punkta izriet, ka par grāmatvedības kārtošanu un

visu saimnieciskos darījumus apliecinošo dokumentu oriģinālu, kopiju vai datu attēlu saglabāšanu ir atbildīgs uzņēmuma vadītājs, proti, kapitālsabiedrībā — valde.

Saskaņā ar Komerclikuma 221.pantu valde ir komercsabiedrības pārvaldes institūcija. Savukārt atbilstoši minētā likuma 223. un 303.pantos noteiktajam valde pārstāv sabiedrību kopīgi vai arī katram valdes loceklim tiek noteiktas tiesības pārstāvēt sabiedrību atsevišķi. Valdes loceklim savi pienākumi jāpilda kā krietnam un rūpīgam saimniekam (Komerclikuma 169.pants). Jēdziens „krietns un rūpīgs saimnieks" ietver sevī prasību ievērot normatīvos aktus, lēmumu pieņemšanas rūpību un savlaicīgu pienākumu pildīšanu.

Valdes locekļa uzdevums ir vadīt sabiedrības darbu, pieņemt lēmumus, kas saistīti ar sabiedrības darbību (organizatoriskie, administratīvie un citi pienākumi), pārstāvēt komercsabiedrību darījumos ar trešajām personām; kontrolēt izdevumus; analizēt un novērtēt sabiedrības darbību.

Atbilstoši Komercreģistrā ierakstītajām ziņām – SIA „OSEC" valdes loceklis ir /pers. A/ ar tiesībām pārstāvēt kapitālsabiedrību atsevišķi, proti, valdes loceklim ir atsevišķas kapitālsabiedrības pārstāvības tiesības. Tādējādi darbības, kas saistītas ar grāmatvedības kārtošanu, ir attiecināmas uz valdes locekļa atbildību, ņemot vērā to, ka valdes loceklis realizē komercsabiedrības vadību, tās organizatorisko virzību un pārstāvību.

Konkrētajā gadījumā, konstatējot grāmatvedības kārtošanas neatbilstību normatīvu aktu prasībām, sūdzības iesniedzējs ir pamatoti saukts pie administratīvās atbildības atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{6} panta pirmajai daļai.

Sūdzības iesniedzējs norādījis, ka nav saprotams, no kura brīža konstatēts pārkāpums, lai izvērtētu administratīvās atbildības noilgumu.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 37.panta pirmajā daļā noteikts, ka lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā var uzsākt ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas, bet, ja pārkāpums ir ilgstošs, — no pārkāpuma pārtraukšanas dienas.

Ilgstošs pārkāpums ir nepārtraukta viena pārkāpuma sastāva realizēšana (darbība vai bezdarbība), kas saistīta ar tai sekojošu ilgstošu to pienākumu nepildīšanu, kuru izpilde ar likumu uzlikta pārkāpējam.

Ilgstošs pārkāpums tiek uzsākts noteiktā darbības laikpunktā (pienākuma neizpildīšanas momentā) un pabeigts brīdī, kad likumpārkāpējs rīkojas ar nolūku pārtraukt tā īstenošanu vai tā tālāka realizācija nav iespējama (konkrētajā gadījumā - veikta tematiskā pārbaude).

Tematiskā pārbaude komersabiedrībā uzsākta 2013.gada 4.martā, konstatējot grāmatvedības kārtošanas nosacījumu neievērošanu. Tādējādi no šī brīža, kad tika konstatēta/pārtraukta grāmatvedības kārtošanas neatbilstība normatīvo aktu regulējumam, ir aprēķināmi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 37.pantā noteiktie termiņi.

Administratīvā pārkāpuma lietvedība uzsākta 2013.gada 3.aprīlī atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 238.^{1}panta prasībām (sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols). Tiesa secina, ka lietā ir ievēroti administratīvā pārkāpuma lietvedības termiņi un nav konstatējams administratīvās atbildības noilgums.

Sūdzības iesniedzējs norādījis, ka dokumentiem ar nosaukumu „Konta kartīte 2351" un „Konta kartīte 6221" nav juridiska spēka un tie nav vērtējami kā pierādījumi lietā.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 243.panta pirmo daļu pierādījumi ir jebkuri fakti, uz kuru pamata nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību [..]. Savukārt minētā panta otrajā daļā noteikts, ka pierādīšanas līdzekļi var būt administratīvā pārkāpuma protokols, paskaidrojumi, liecības, lietiskie pierādījumi, citi dokumenti, kā arī ar tehniskiem līdzekļiem fiksēti fakti (foto, video un tml.).

No lietas materiāliem redzams, ka dokumentus, tajā skaitā sūdzības iesniedzēja norādītos, iestādē sākotnēji iesniegusi /pers. D/, kura ir komercsabiedrības prokūriste. Prokūra ir komercpilnvara, kas piešķir prokūristam tiesības komersanta vārdā slēgt darījumus un veikt citas ar jebkuru komercdarbību saistītas tiesiskās darbības, ieskaitot visas procesuālās darbības tiesvedības gaitā (Komerclikuma 34.pants).

Tādējādi tiesai nav pamata apšaubīt iesniegtās dokumentācijas atbilstību faktiskajai situācijai. Tiesas ieskatā apstāklis, ka sākotnēji dokumentus iesniedza prokūriste, bet vēlāk precizētus dokumentus iesniedza valdes loceklis, atsaucoties uz to, ka sākotnējiem dokumentiem nav juridiska spēka, tikai apliecina grāmatvedības neatbilstošu un neorganizētu vešanu komercsabiedrībā.

Izvērtējot lietas materiālus, secināms, ka tie kopumā pierāda konstatētā administratīvā pārkāpuma esamību.

Atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 32.pantā noteiktajam, uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.

Līdz ar to, lemjot jautājumu par soda piemērošanu, ir vērtējams gan pārkāpuma raksturs, gan pārkāpēja personību raksturojošās ziņas un atbildību ietekmējošie apstākļi.

No lietas materiāliem redzams, ka pārkāpums saistīts ar grāmatvedības kārtošanas noteikumu neievērošanu, kas savukārt apdraud ne tikai komercsabiedrības gramatvedības caurskatāmību, bet arī tās veikto darījumu un saimnieciskās darbības patiesu, saprotamu un pārredzamu atspoguļojumu. Līdz ar to konkrētajā gadījumā pārkāpums nevar tikt atzīts par maznozīmīgu.

Izvērtējot pārkāpēja personību, konstatējams, ka viņš agrāk nav bijis sods par līdzīga rakstura pārkāpumiem. Atbildību mīkstinoši un

pastiprinoši apstākļi nav konstatēti. Iestādes lēmumā ir norādīts pārkāpēja ikmēneša ienākumu apjoms, turklāt, viņš ir arī komercsabiedrības valdes loceklis.

Ņemot vērā pārkāpuma raksturu un pārkāpēju raksturojošās ziņas, kā arī to, ka iestāde vērtējusi soda apmēru, to pietuvinot minimālai soda sankcijas robežai, secināms, ka sods ir piemērots atbilstoši soda piemērošānas mērķim un tas ir samērīgs.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā minēto un vadoties pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{12}panta 2.daļas 1.punktu, 289.^{6} , 289.^{13}pantiem,

nosprieda:

Valsts ieņēmumu dienesta 2013.gada 4.jūlija lēmumu (2013.gada 3.aprīļa administratīvā pārkāpuma protokols Nr.013899) atstāt negrozītu, bet /pers. A/ **sūdzību noraidīt.**

Spriedumu paziņot sūdzības iesniedzējam un iestādei, kuras lēmums ir pārsūdzēts.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 10 (desmit) darba dienu laikā no sprieduma paziņošanas, iesniedzot sūdzību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Spriedums sastādīts un pieejams 2014.gada 5.februārī.

Tiesnese S.Groza